

Aanleiding

Situatie India

- De situatie in India is verontrustend. Het aantal bevestigde besmettingen stijgt zeer snel. Door de snelle toename raakt de zorg ontwricht.
- Het meest recente incidentiecijfer van de ECDC (tot en met week 15) is 179/100.000/14d. Dit cijfer is in Nederland (op 24 april) 637/100.000/14d. Er lijkt sprake van onderrapportage.

Hoe is dit ontstaan?

- Het is onduidelijk hoe deze situatie is ontstaan.
- Er zijn de afgelopen weken massale religieuze bijeenkomsten geweest en verkiezingsbijeenkomsten. Deze kunnen hebben gefunctioneerd als superspreadingevents. Tot twee weken geleden werden enorme religieuze festivals georganiseerd, waar miljoenen mensen op af zijn gekomen. Daarbij was onvoldoende aandacht voor o.a. afstand houden.
- De regering probeert een lockdown te voorkomen.

Indiase variant

- Er zijn verschillende varianten aanwezig in India. Een van de varianten heeft veranderingen die ook zijn gevonden in de VK variant en de Braziliaanse variant. Eerste laboratoriumexperimenten wijzen erop dat deze variant mogelijk minder gevoelig is voor antistoffen.
- Twee van de 'Indiase mutaties' zijn al eens opgedoken in de VS en Zweden, waar ze weer zijn uitgedoofd.
- De Indiase variant is in Duitsland en het Verenigd Koninkrijk aangetroffen in de kiemsurveillance. In Nederland (en in België) is deze variant aangetroffen bij reizigers die recent uit India waren aangekomen.
- De variant is momenteel (nog) niet aangemerkt als variant of concern (VOC). Het WHO en ECDC hebben aangegeven dat niet duidelijk is of daar aanleiding toe is, de varianten zijn wel in onderzoek. Het OMT en RIVM hebben aangegeven op dit moment geen aanleiding te zien voor aanvullende maatregelen zoals een vliegverbod.

Informatie van het RIVM

- WHO bestempelt (meerdere) Indiase varianten (nog) niet als VOC's;
- Virusvarianten hebben soortgelijke variaties als ZA en BR varianten; kiemsurveillance daar is beperkt; vanwege grootschalige verspreiding zullen naar verwachting nog vele virusvarianten daar ontstaan;
- "Snelle" verspreiding in India is volgens verwachting van (exponentiële) curve, na periode van verkiezingen en religieuze feesten onder weinig beperkingen; zal naar verwachting helaas nog slechter worden voordat maatregelen effect gaan krijgen;
- Advies van het OMT is bijgevoegd.
- Er is nog geen reactie van het RIVM over de inzichten van de collega's in de buurlanden via het Early Warning en Response System van het ECDC.

Huidige situatie

Geldende maatregelen

Voor reizigers uit India geldt:

- EU-inreisverbod, waardoor mensen met de Indiase nationaliteit het land niet in mogen reizen (op enkele uitzonderingen na).
- Verplichte NAAT-test van maximaal 72 uur oud bij aankomst in Nederland
- Verplichte sneltest van maximaal 24 uur oud bij boarden
- Dringend quarantaineadvies

Het is onduidelijk of de lokaal afgenomen testen voldoende betrouwbaar zijn. Daarnaast is bekend dat de naleving van het quarantaineadvies over het algemeen slecht is. Daarom is er een dubbele testverplichting voor reizigers uit hoogrisicogebieden, en zal in mei de verplichte quarantaine worden ingeregeld.

Aantallen reizigers

Er landen wekelijks zeven vluchten uit India op Schiphol (alle vluchten zijn van KLM).

5.1.1c

5.1.1c

5.1.1c

5.1.1c

Vanwege het geldende inreisverbod, is te verwachten dat deze passagiers voor het grootste deel EU-burgers zijn. Daarbij moet opgemerkt worden dat bij een vliegverbod Nederlanders en EU ingezetenen zijn uitgezonderd. In praktijk zal een vliegverbod dus maar beperkt meerwaarde hebben.

In de afgelopen week zijn 24 mensen in Nederland positief getest die een reishistorie hadden uit India (in de 14 dagen voor de testafname).

Beleid buurlanden

VK

Het VK heeft 23 april een vliegverbod ingesteld voor India. Inwoners kunnen wel terugvliegen maar moeten bij aankomst in isolatie (quarantaine hotel).

Duitsland

Duitsland heeft vanaf 26 april een inreisverbod. Duits ingezetenen zijn uitgezonderd. Dit lijkt op wat wij in NL een vliegverbod noemen. Duitsers die in India zijn, wordt sterk afgeraden om naar Duitsland terug te reizen. En als ze reizen moeten ze vooraf testen en in quarantaine.

België

Er zijn geen directe vluchten tussen België en India. België heeft de regels rond testen en quarantaine voor reizigers uit India aangescherpt.

Frankrijk

Frankrijk heeft een verplichte quarantaine ingesteld voor reizigers uit India. Er is geen vliegverbod.

Verhouding ontwijken vliegverbod

Voor het eventueel ontwijken van het vliegverbod zijn de buurlanden niet relevanter dan andere landen. Er zijn ook vluchten met overstap via bijvoorbeeld Abu Dhabi, Dubai, Parijs en Istanbul.

Advies

Het OMT heeft op 25 april een nader advies uitgebracht ten aanzien van reizen naar India (bijlage). Dit wordt een bijlage bij het OMT advies van 26 april. Het OMT geeft aan dat er onzekerheid is over de epidemiologische karakteristieken ten aanzien van besmettelijkheid, ziekmakende vermogen en mogelijk verminderde bescherming van antistoffen na vaccinatie of eerder doorgemaakte infectie. De daadwerkelijke karakteristieken en het aandeel van deze variant virussen in de huidige epidemiologische ontwikkelingen in India zijn op dit moment echter zeer onduidelijk.

Het OMT benadrukt dat het essentieel is en blijft dat *alle* reizigers vanuit het buitenland (en van buiten de EU), ook degenen uit India, zich strikt aan de afgesproken, generieke maatregelen houden, zoals: zich laten testen voor vertrek naar Nederland, een antigentest vlak voor boarden, niet reizen bij een positieve testresultaat, onverwijld in quarantaine gaan bij aankomst in Nederland en zich laten testen op dag 5 (en altijd, ook in latere fase, bij klachten). Deze maatregelen en quarantaineperiode na inreizen gelden ook voor personen die op een van de vele internationale luchthavens in de EU vanuit buiten de EU regio aankomen, nog minder dan twee weken in de EU verkeren en naar Nederland komen.

Het OMT geeft – kort gezegd – aan dat als de generieke maatregelen, zoals testen en quarantaine, niet geëffectueerd of gehandhaafd kunnen worden, een algeheel reis- of vliegverbod op zijn plaats is in afwachting van strikte uitvoer en handhavend toezicht.

Zoals bekend is de naleving van het quarantaineadvies over het algemeen beperkt (ca. 20%) en de quarantaineplicht nog niet in werking getreden.

Advies

Gezien dit advies en uit het oogpunt van behoedzaamheid, kan een vliegverbod worden ingesteld tot 1 mei. Op dat moment kan de situatie in India opnieuw worden beoordeeld, mede in het licht van wat dan bekend is over de aldaar voorkomende varianten.

Gevolgen

Bij een vliegverbod en het EU-inreisverbod zijn EU-burgers uitgezonderd. Voor niet-EU-burgers gelden op grond van het EU-inreisverbod al zeer stringente toegangseisen. Deze maatregelen raken daardoor een zeer kleine groep met vooral schrijnende en onbedoelde gevallen. Enkele voorbeelden uit de afgelopen maanden zijn bezoek aan terminale familieleden, een moeder die haar kind in Nederland niet kon begraven en een Surinaamse minister die niet naar Nederland kon reizen.

In de praktijk zijn deze gevallen vaak 'op te lossen' door via een ander land naar Nederland te vliegen. De maatregel beperkt het aantal reizigers maar dus in slechts kleine mate en treft vooral schrijnende en onbedoelde gevallen.

Bijlage: uitzonderingen EU-inreisverbod

- U heeft een vitale functie of behoefte: zorgpersoneel, arts of verpleegkundige.
- U bent grenswerker.
- U bent seizoenarbeider.
- U werkt in de transportsector:
 - goederentransport
 - containerschepen
 - bulkschepen (bv. erts of steenkool)
 - tankers (brandstoffen en chemicaliën)
 - visserij
- U werkt in de energiesector:
 - olie- en gasplatformen
 - windmolenparken
 - offshorebedrijven die diensten bieden aan de energiesector.
- U bent een professional die spoedeisende technische werkzaamheden verricht ten behoeve van de vitale sector, die specialistische kennis en fysieke aanwezigheid vereist.
- U bent deel van de flight crew.
- U bent een zeevarende en in het bezit van een zeemansboekje. Het gaat hier niet om zeevarenden op commerciële jachten en in de pleziervaart.
- U bent diplomaat.
- U bent in het bezit van een dienstpaspoort en moet reizen om uw functie uit te oefenen.
- U bent militair en moet reizen om uw functie uit te oefenen.
- U werkt bij een internationale of humanitaire organisatie.
- U bent journalist volgens het handelingskader voor journalisten.
- U bent topsporter volgens het handelingskader voor topsporters.
- U bent onderzoeker of wetenschapper volgens het handelingskader voor onderzoekers of wetenschappers.
- U bent een zakenreiziger volgens het handelingskader Uitzondering inreisverbod zakenreizigers.
- U bent een professional in de culturele en creatieve sector volgens de uitzondering inreisverbod cultuur, wetenschap, journalistiek.
- Voor familiebezoek bij ziekte, overlijden of bevalling
- Voor studie, kennis en onderzoek